

Hans (prof.dr. J.H.F.) Schaeffer is adjunct-hoofdredacteur van *Handelingen* en hoogleraar praktische theologie aan de Theologische Universiteit Utrecht. | | jhfschaeffer@tukampen.nl

Hoopvolle toekomst

Bij de vijftigste jaargang van *Handelingen* staan we stil door onze blik op de toekomst te richten. Geen uitbundige viering van wat in het verleden bereikt zou zijn, en evenmin een gloriërende rondgang langs de bastions van theologische kennis van vandaag. In plaats daarvan de vlucht naar voren: wat is een toekomstgerichte praktische theologie en religiewetenschappen? Dat doen we op een typisch wetenschappelijke manier. We typologiseren, we analyseren, we vergelijken, we redeneren en we beschrijven. Zo doet de wetenschap.

Tegelijk schrijven en lezen we in een actuele context. Dit nummer verschijnt rond het begin van de Adventstijd – althans zo genoemd in een christelijke context. Tijdens het schrijven is de situatie in het Midden-Oosten geëxplodeerd: in Israël, de Gazastrook, de Westelijke Jordaanoever, en aan de grens met Libanon zijn geweld en haat voelbaarder dan ooit en de verschrikkelijke humanitaire gevolgen zijn enorm. Bovendien groeit internationaal de polarisatie rond dit intens beladen conflict over godsdienst, land, en bevolking.

Praktische theologie die recht wil doen aan zulke contexten kan niet anders dan allereerst de stemmen willen vertolken van wie lijdt. De vragen naar systemisch recht en onrecht die deze stemmen dreigen te overschreeuwen moeten naderhand gehoord worden: de kwetsbare en ongehoorde nu eerst. Dat is een keus, en dat vergt een keus. Onder meer om taalvormen te zoeken waarin ik in mijn context stem wil geven, en voor mij kreeg dat de vorm van een *kyrie*-gebed.

In de adventstraditie speelt het woord 'hoop' een belangrijke rol. De christelijke kerk verwacht een toekomst, een komst van een nieuwe wereld, waarin vrede zal worden gebracht. Vanuit een intens schuldige en gebroken werkelijkheid vieren we de hoop die ons wordt aangereikt en geschonken.

Een toekomstgerichte praktische theologie en religiewetenschap kan niet zonder zulke hoop. Juist praktisch-theologen zullen de zoektocht naar bronnen van hoop moeten aanvangen, en daarbij alle mogelijk zelfreflectie moeten betrachten. Vanuit deze bronnen kan het bestaande worden opengemaakt en kan reële aandacht worden besteed aan de strategische taak. Zo kan de hoop van Advent, herinnerend aan de menswording van Jezus, een begin van de toekomstige vrede belichamen. Als het laatste nummer van onze jubileum-jaargang hieraan bij kan dragen, zou dat heel mooi zijn. <